

פסיכולוגיה ומגדר מילדות לבגרות
ד"ר חני ישראלי

דואר אלקטרוני: Hani_Israeli@hotmail.com
שעות קבלה – יום ג', 12:00-13:00 בתאום מראש

תאור הקורס

בקורס יושם דגש על נושאי מגדר בפסיכולוגיה, תוך דגש על תיאוריות התפתחותיות. נדון בתיאוריות פסיכולוגיות קלאסיות, בביקורת פמיניסטית על תיאוריות אלה, ובהצעת אלטרנטיבות או דגשים אחרים. בנוסף נתייחס להיבטים מגדריים (של גברים ונשים) בשלבים התפתחותיים שונים כגון: גיל ההתבגרות, מעבר להורות, גיל המעבר.

חובות הקורס

1. חובת קריאה

יש לקרוא את המאמרים המופיעים בסילבוס. בשיעורים בהם מופיעים מספר מקורות קריאה, חובת הקריאה חלה רק על המאמר הראשון.

2. תרגיל (20% מהציון) במהלך הקורס תתבקשו להגיש שני תרגילים. הסבר על התרגילים יינתן במהלך הקורס.

3. מבחן (80% מהציון)

המבחן יתבסס על חומר ההרצאות ורשימת הקריאה לקורס.

4. נוכחות חובה

סילבוס + ביבליוגרפיה

שעור 1: מבוא: פמיניזם, פסיכולוגיה, מגדר – 13.3.12

קריאת רשות: קמיר א. (2007) הפמיניזם (המשפטי) הבלתי מוגבל של קתרין מקינון. מתוך: דרכים לחשיבה פמיניסטית: מבוא ללימודי מגדר. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 406 – 424.

שעור 2: קנאת הפין או קנאת הרחם? פרויד, והביקורת הפמיניסטית – 20.3.12

פרויד ז. (2002). כמה השלכות נפשיות של ההבדל המיני האנטומי (מאמר מ-1925). מתוך: מיניות ואהבה, בהוצאת עם עובד, עמודים 187-194.

מלאך-פיינס א. (1996). הפסיכולוגיה של המינים, יחידה 5: תיאוריות פסיכואנליטיות. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה. עמ': 11-20.

שעור 3: התפתחות זהות מגדרית – 27.3.12

צ'ודורו, נ. (2007). שיעתוק האימהות - פסיכואנליזה והסוציולוגיה של המגדר. מתוך: דרכים לחשיבה פמיניסטית, מקראה. בהוצאת האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 86-135

Fast Irene (1994). Women's capacity to give birth: A sex-difference issue for men? Psychoanalytic Dialogues, vol 4(1), 51-68.

שעור 4: תיאוריות התפתחותיות: אריקסון, לבינסון, מילר – 17.4.12

Levinson, D. J., (1996). The Seasons of a Woman's life (pp. 17-37) NY: Alfred A. Knopf.

Miller, J. B. (1990). The Development of Women's Sense of Self. Essential Papers on the Psychology of Women. Zandari C. (Ed.), New York: University Press. pp. 437-454.

שעור 5: גיל ההתבגרות (קרול גיליגן) – 24.4.12

פרידמן א. (2011). מחברות: אמהות ובנות. הוצאת הקיבוץ המאוחד. פרק 4: אמא ובת מתבגרת, עמודים: 64-85.

גיליגן ק. (1995). בקול שונה: התיאוריה הפסיכולוגית והתפתחות האשה. ספריית הפועלים. פרק 2.

שעור 6: מחזור חודשי, מגדר ודימויי גוף – 1.5.12

Martin, E. (2001). Medicals Metaphors of Women's bodies: Menstruation and Menopause. The Woman in the Body. Boston: beacon Press. pp. 27-53.

טבריס ק. (1995) אבחון שגוי של הגוף: תסמונת קדם - וסתית, תסמונת אחר - וסתית, ו"מחלות" נורמליות אחרות. מתוך: אמת המידה הנשית. הוצאת אור-עם. עמודים: 117-143.

ינאי נ., רפפורט ת. (1995). נידה ולאומיות: גוף האשה כטקסט. מתוך: התשמע קולי? ייצוגים של נשים בתרבות הישראלית. עורכת: יעל עצמון. הוצאת הקיבוץ המאוחד, עמ': 213-224.

שעור 7: הריון – 8.5.12

Balsam R. (2003). The Vanished Pregnant Body in the Psychoanalytic Female Developmental Theory. J. of the American Psychoanalytic Association, vol. 51(4), pp.1153-1179

שעור 8: מיתוס היופי השפעות פסיכולוגיות וחברתיות על דימויי גוף – 15.5.12

וולף נ. (2004). מיתוס היופי: על השימוש בייצוגים של יופי נגד נשים. תל אביב: הקיבוץ המאוחד, עמ': 18-26. וגם: "מעבר למיתוס היופי", עמ' 244-262. (קריאת רשות – ההקדמה למהדורה, עמודים 11-17).

אורבך ס. (1997). לא עוד דיאטה: השמנה מהיבט נשי. עמ' 30-48.

שעור 9: הפרעות אכילה – 22.5.12

בכר, א. (2001). הפחד לתפוס מקום: אנורקסיה ובולימיה בטיפול לפי גישת הפסיכולוגיה של העצמי. הוצאת ספרים ע"ש מאגנס, האוניברסיטה העברית, עמ' 11-23.

דנה מ. (1999). נשים אוכלות את עצמן: על אנורקסיה, בולימיה, ואכילה כפייתית. עמ' 57-80.

שעור 10: אמהות ואבהות – 28.5.12

בן-דוד ע., (1992). אמהות וג'נדר: הערכה מחודשת של המיתוס בטיפול המשפחתי. שיחות, כרך ז', חוברת 1, עמ': 14-19.

שעור 11: אמהות ואבהות (המשך) – 5.6.12

פרידמן, א. (2007). אימהות בראי התיאוריה. דרכים לחשיבה פמיניסטית. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה. עמ': 189-242.

פלגי-הקר, ע. (2004). על האם ועל ה(א)מהות בתיאוריה הפסיכואנליטית. שיחות, י"ח (3), 251-260.

שעור 12: – מגדר ודכאון – 12.6.12

ריל ט. (1999). אני לא רוצה לדבר על זה: על המורשת הסמויה של דיכאון גברי ואיך אפשר להשתחרר ממנה. עמ' 17-31.

שעור 13: גיל המעבר – אנשים באמצע החיים, וסיכום הקורס – 19.6.12

פרידמן א. (1996). מתחזקות עם הגיל. מתוך: באה מאהבה: אינטימיות וכח בזהות הנשית. הוצאת הקיבוץ המאוחד, עמ' 136-160.